

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Druzbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 6. Ad solidam virtutem requiritur universalitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60934)

tudinibus tuis, naturalibus, supernaturalibus, corporis, animæ, fortunæ bonis. Omnia bona tua sint tibi humilitatis materia, sicut arbori sunt fructus sui. Quantumcunque te dejeceris, humilior Christo non eris; quantumcunque te dejeceris, Mariæ humilitatem non superabis. Si unde humilieris, malum nullum habes, virtutes saltem, quas humilies, habes. Ama hoc exercitium, neque dimittas, nisi in eo, usque ad nauisem tuam, temet assuefeceris.

CONSIDERATIO VI.

Ad solidam virtutem requiritur universalitas.

Non est etiam solida virtus, qualem esse requirit Regula in homine quolibet Societatis, si non sit Universalis. universalem virtutem voco hîc, non illam, quæ scilicet omnes omninò virtutes suo ambitu complectatur, vel quâ homo nulla velit virtute carere, nam et si & hæc quoque Universalitas virtutum in perfecto esse homine debeat, perfectum enim est, cui nihil deest, & virtus perfecta est, cui nulla pars nullusque gradus deficit, tamen hoc loco non ad istam virtutis universalitatem curandam Considerantem excito.

Est alia virtutis universalitas, quæ non omnes in se complecti debeat. Hæc autem melius elucescet
ab

ab exemplorum luce , quam à pluribus virtutibus petam. Sciendum est reperiri aliquos studiosos virtutum tales, qui ita alicui (uni aut pluribus) virtuti student, ut eam non curent ad omnem vitam, ad omnem actionem, ad omnem circumstantiam, olim sibi eventuram, acquirere vel accommodare.

Modestiam v. g. aliquis amat: sed amat tantum in publico, tantum in oculis superiorum & graviorum, tantum respectu periculosiorum objectorum; at in cubiculo, & extra arbitros, inter pares, ubi nullus censor, & criticus metuitur, in levioribus & à gravibus culpis remotis, & gestus fractos, oculos vagos, & aures patulas, & habitum incompositum, & incessum festinum aut levem, & alia incompositi animi corporisque indicia prodit, facile garrit, in risu ora dissolvit, levitates exercet, fabellas audit & narrat, curiosa sciscitatur, curiosè prospicit. In hoc modestia universalis non est, quia si universalis esset, ubique & respectu omnium locorum, personarum, temporum, occasionum, objectorum, membrorum, sensuumque esset.

Mortificationem passionum alius amat: sed amat & curat, tantum earum, quæ effrenatiùs se vulgo produnt, & faciliùs patent, ut iram impatientiamque; latentiores animi malos motus in se se dissimulat, ut ambitum, amorem proprium, æmulationem &c. Alius amat mortificationem passionum, & quandoque omnium, sed non nisi respectu certarum conditionum. v. g. frenat iram & timet videri impatiens à superioribus, vel ab iis à
qui

quibus id cognoscere possunt Superiores; aliis qui tales non sunt, facile & iracundè resistit, verba dura ingerit, increpationes & jurgia non fugit. Ambitiosus esse non timet, sed notari cavet, & ambitionem artificiosis palliis velat. Alius mortificationi passionum se studere ostendit, quamdiu ex minoribus, ut sic loquar, non excedit; ubi excreverit, curam illam relinquit, nulli cedit, omnibus suo iudicio par, facilis censor omnium, commeditatum amator, confusionis osor &c. In talibus mortificatio est, sed universalis non est: alligata enim est certis circumstantiis, non complectitur omnes. Inde tales suo tempore videntur ex bonis mali facti, qui non facti sunt mali ex bonis (quia nunquam fuerunt boni, semper autem manserunt mali) sed desierunt apparere boni, qui videri olim curabant; & inceperunt apparere mali, quod antè videri in se cavebant; cavebant autem, ne aut opinionem amitterent, aut promotione ad studia, ad gradum, ad officia exciderent. Obedientiam alius amat: sed tantum majoribus superioribus absque excusatione obedit; minoribus, & officialibus promptè se excusat, subducit, obstreperit, resistit. Alius obedit in uno, in alio non. Alius si ei tali modo imperetur, obedit; si aliter (puta imperiosius, morosius, crebrius, ab ingrato sibi, vel res ingrata, vel contempta, neque apparendi occasionem habens) non obedit, aut agrè obedit. In hisce omnibus dico, obedientiam non esse, quia universalis non est.

Indifferentiam alius amat, sed tamen moveri ab
hoc

hoc officio, loco, cubiculo, socio non vult. Illuc libenter vadit ad manendum, sed alium ad locum non item. Illi subesse gaudet, alteri se subesse posse (velle, dicere debuerat) negat. Hoc officium pro se esse, libenter se obiturum, illud non pro se esse dicit. Ad illos homines iturum, ad istos non iturum se asserit; hoc tempore, sed non alio: cum hoc socio, non cum alio, mansurum se, non iturum, iturum, non mansurum affirmat. Hæc se studia, tot annis, hoc in loco tractaturum, hoc gradu dignum, & contentum futurum, non alio dicit, re ipsâ facit. In hac indifferentia, est summa differentia ac propterea virtus nulla, quia & virtutis universalitas nulla.

Alia aliarum virtutum exempla non affero, facile illa diligens considerator ex propria depromet vel experientia vel conscientia. Dico tantum, quod jam dixi supra, virtutem solidam non esse, nisi universalis sit. Quod dixit Paulus de Caritate, *quia nunquam excidit*: hoc & de aliis virtutibus in hac vita dici potest, tales nempe esse omnes in nobis debent, ut nunquam à nobis excidant, non sint alligatæ virtutes nostræ locis, personis, occasionibus, temporibus, circumstantiisque certis, ita ut ad alias nos comitari non possint aut nolint.

Sub hac eadem universalitate inclusam cupio à studioso virtutum solidarum Religioso, etiam universalitatem graduum, qui in virtutibus esse possunt ac debent: ut nempe non sit contentus virtute ferente, & dissimulante imperfectiones etiam minutas, etiam virtutis non directè hostes. Minimos quos-

quosque defectus, minima fugere par est eum, qui solidarum virtutum studiosus est: *Non est enim minimum, minima peccata contemnere*, S. Bonavent. in prologo speculi. Immo verò minimæ virtutis est, & modicæ caritatis, minima contemnere: minima, inquam, sive vitia, ita ut non evitentur, sive virtutum complementa, Deive placita, ita ut curari exercerique negligantur. Qui coram Deo magni esse appetunt, nullum Dei beneplacitum, nullum Dei, Religionis præceptum, atque obedientiæ præscriptum reputare debent minimum. Si enim reputaverint, magni coram Deo non erunt, cum scriptum sit. *Qui solverit unum de mandatis minimis, minimus vocabitur, in regno cælorum.* Matth: 5.9. Et meritò sanè, minimus erit talis coram Deo & in regno Dei, coram quo etiam Deus & voluntas Dei, (quæ ubique est, etiam in minimis maxima) non maxima, sed minuta & contemptibilis reputatur. Quisquis ergo solidam Virtutem cupit, is simul universalem cupiat ita, ut nihil, quod Deo placitum vel placiturum putet, (esto minimum appareat) contemnendum sibi, sed potius omni diligentia & applicatione conquiendum exercendumque putet, in minimis quippe perfectio; & perfectio, illa est, cui nihil deest: nam si aliquid deest, perfectio non est. Neque ille dici vetè potest, perfectam virtutem ambire, qui convincitur, universum, quod in se virtutis esse potest, non quærere. *Vide Ludov: de Ponte l. 5. in Cant: Exhor: 38. §. 3.*

Expende hæc, quisquis es virtutis solidæ ama-

tor & sectator; & ea ad imum cor demitte, ad illa te, affectus tuos, actus tuos, officia tua, virtutes tuas examina, neque fatigeris hac reflexionis curâ, quia nunquam sine profectu te laborâsse deprehendes. Ut nihil aliud fructûs referas, illud tibi solatio sit, quod Bernard: alicubi asserit: Tunc te non frustra scrutatus es, quando iterum scrutinio opus esse deprehendes. Multum profecit & effecit, qui hoc effecit apud se, ut intelligat se adhuc proficere debere, parum profecisse, parum solidæ virtutis habere.

D I E S III.

Ubi virtus solida paranda seu quærenda. Ubi exercitanda & perficienda. Ubi possidenda, & tanquam robusta atque securè solida, tenenda, inque usum revocanda?

C O N S I D E R A T I O VII.

Ubi solida virtus sit quærenda & paranda?

Ita præsens, vita est laboris, itineris, profectûs, mercatûs, negotiationis, Vigiliæ, pugnae. Illa ergo est campus, quærendæ, parandæ, exercendæque Virtutis, ac perficiendæ, & denique tenendæ ac possidendæ. Post hanc vitam, nec ratio, nec opus, nec consilium locum habet: